

POSTANOWIENIE

Dnia 30 października 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Wioletta Sychniak

Protokolant: staż. Jarosław Ciski

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2019 roku w Łodzi na rozprawie sprawy z wniosku E. S.

z udziałem I. K., M. S. (1) i M. S. (2)

o podział majątku wspólnego, dział spadku i zniesienie współwłasności

postanawia:

I. ustalić, że w skład majątku wspólnego M. K. i A. K. wchodzi:

- 1) szafa w przedpokoju w zabudowie o wartości o (zero) złotych;
- 2) meblościanka z dużego pokoju o wartości o (zero) złotych;
- 3) fotel rozkładany o wartości o (zero) złotych;
- 4) ława o wartości o (zero) złotych,
- 5) fotel dzienny o wartości o (zero) złotych,
- 6) telewizor analogowy o wartości o (zero) złotych;
- 7) kanapa rogowa o wartości o (zero) złotych;
- 8) dwie meblościanki z małego pokoju o wartości o (zero) złotych każda;
- 9) ławostół o wartości o (zero) złotych;
- 10) komputer z klawiaturą o wartości o (zero) złotych;
- 11) szafki kuchenne o wartości o (zero) złotych;
- 12) kuchnia gazowa o wartości o (zero) złotych;
- 13) czajnik elektryczny o wartości 5 (pięć) złotych,
- 14) lodówka o wartości 150 (sto pięćdziesiąt) złotych;
- 15) żyrandol o wartości 10 (dziesięć) złotych;

16) środki pieniężne zgromadzone na rachunku oszczędnościowo - rozliczeniowym prowadzonym przez (...) Bank (...) SA w W. o numerze (...) w kwocie 1515,58 zł (tysiąc pięćset piętnaście złotych i pięćdziesiąt osiem groszy);

17) środki pieniężne zgromadzone na lokacie bankowej prowadzonej przez (...) Bank SA w W. o numerze (...) w kwocie 9000 (dziewięć tysięcy) złotych;

18) środki pieniężne zgromadzone na lokacie bankowej prowadzonej przez (...) Bank SA w W. o numerze (...) w kwocie 20 000 (dwadzieścia tysięcy) złotych;

19) środki pieniężne zgromadzone na rachunku bieżącym prowadzonym przez (...) Bank SA w W. o numerze (...) w kwocie 8775,92 zł (osiem tysięcy siedemset siedemdziesiąt pięć złotych i dziewięćdziesiąt dwa grosze);

II. ustalić, że w skład spadku po A. K. wchodzi:

a. udział $\frac{1}{2}$ (jednej drugiej części) we współwłasności ruchomości opisanych w punkcie I-1 do I-15 o łącznej wartości 82,50 zł (osiemdziesiąt dwa złote i pięćdziesiąt groszy);

b. $\frac{1}{2}$ (jedna druga) część środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku oszczędnościowo - rozliczeniowym prowadzonym przez (...) Bank (...) SA w W. o numerze (...) - kwota 757,79 złotych (siedemset pięćdziesiąt siedem złotych i siedemdziesiąt dziewięć groszy);

c. $\frac{1}{2}$ (jedna druga) część środków pieniężnych zgromadzonych na lokacie bankowej prowadzonej przez (...) Bank SA w W. o numerze (...) – kwota 4500 (cztery tysiące pięćset) złotych;

d. $\frac{1}{2}$ (jedna druga) część środków pieniężnych zgromadzonych na lokacie bankowej prowadzonej przez (...) Bank SA w W. o numerze (...) – kwota 10 000 (dziesięć tysięcy) złotych;

e. $\frac{1}{2}$ (jedna druga) część środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym prowadzonym przez (...) Bank SA w W. o numerze (...) - kwota 4387,96 zł (cztery tysiące trzysta osiemdziesiąt siedem złotych dziewięćdziesiąt sześć groszy);

III. dokonać podziału majątku wspólnego M. K. i A. K., działu spadku po A. K. i zniesienia współwłasności w ten sposób, że:

a. przyznać wnioskodawczyni E. S. składniki majątkowe wymienione w punkcie I – 1 do I -13 oraz I – 15 do I - 19;

b. przyznać uczestniczce I. K. składnik opisany w punkcie I – 14,

IV. zasądzić od wnioskodawczyni E. S. na rzecz uczestniczki I. K. kwotę 4530,26 zł (cztery tysiące pięćset trzydzieści złotych i dwadzieścia sześć groszy) tytułem dopłaty, płatną w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności;

V. zasądzić od wnioskodawczyni E. S. na rzecz uczestniczki M. S. (1) kwotę 2265,17 zł (dwa tysiące dwieście sześćdziesiąt pięć złotych i siedemnaście groszy) tytułem dopłaty, płatną w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności;

VI. zasądzić od wnioskodawczyni E. S. na rzecz uczestnika M. S. (2) kwotę 2265,17 zł (dwa tysiące dwieście sześćdziesiąt pięć złotych i siedemnaście groszy) tytułem dopłaty, płatną w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności;

VII. oddalić wniosek E. S. o dział spadku po M. K.;

VIII. oddalić wniosek E. S. o rozliczenie nakładu z majątku osobistego M. K. na majątek wspólny M. K. i A. K. w postaci wydatkowania środków na pokrycie części wymaganego wkładu budowlanego, związanego ze spółdzielczym własnościowym prawem do lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w Ł. przy ul. (...);

IX. oddalić wniosek E. S. o zasądzenie od uczestników postępowania kwoty 8000 (osiem tysięcy) złotych tytułem różnicy pomiędzy wartością prawa do lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w Ł. przy ul. (...) w chwili otwarcia spadku, a ceną uzyskaną z jego sprzedaży;

X. oddalić wniosek E. S. o zasądzenie od uczestników postępowania wynagrodzenia za korzystanie z lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w Ł. przy ul. (...);

XI. oddalić wniosek I. K. o zasądzenie na jej rzecz od E. S. kwoty 5788,50 zł (pięć tysięcy siedemset osiemdziesiąt osiem złotych i pięćdziesiąt groszy) tytułem wydatków związanych z utrzymaniem spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w Ł., przy ul. (...);

XII. zasądzić na rzecz E. S. od I. K., M. S. (1) i M. S. (2) kwoty po 750 (siedemset pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania;

XIII. pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi od E. S., I. K., M. S. (1) i M. S. (2) kwoty po 350,33 zł (trzysta pięćdziesiąt i trzydzieści trzy grosze) na pokrycie kosztów postępowania tymczasowo wyłożonych przez Skarb Państwa.

Sygn. akt I Ns 292/16

UZASADNIENIE

We wniosku z 19 lutego 2016 roku E. S. wniosła o:

- ustalenie, że w skład majątku wspólnego A. K. i M. K. wchodzi spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w Ł. przy ul. (...),
- ustalenie, że w skład majątku osobistego M. K. wchodzi biżuteria opisana we wniosku,
- ustalenie, że w skład spadku po M. K. wchodzi wyposażenie lokalu mieszkalnego, opisane we wniosku,
- dokonanie podziału majątku wspólnego A. K. i M. K., działów spadków po A. K. i po M. K. oraz zniesienia współwłasności poprzez:
  - a. przyznanie prawa do lokalu Wnioskodawczyni ze spłatą na rzecz Uczestników, odpowiednią do ich udziałów, z jednoczesnym rozliczeniem nakładów Wnioskodawczyni na majątek wspólny w postaci $\frac{1}{4}$ czynszu za lokal mieszkalny w okresie od września 2015 roku do wydania postanowienia;
  - b. przyznanie biżuterii i zestawu sztućców srebrnych, wchodzących w skład spadku po M. K. na rzecz Wnioskodawczyni, a wyposażenia lokalu na współwłasność uczestników postępowania – z obowiązkiem spłaty Wnioskodawczyni kwotą 8000 złotych,
  - c. zasądzenie od każdego z Uczestników na rzecz Wnioskodawczyni kwot po 11 333 złotych z ustawowymi odsetkami z tytułu posiadania i korzystania przez Uczestników postępowania z całości lokalu mieszkalnego.

W uzasadnieniu Wnioskodawczyni podniosła, że oprócz lokalu mieszkalnego, w skład majątku wspólnego małżonków K. wchodziło jego wyposażenie w postaci: stołu i 6 krzeseł tapicerowanych, telewizora z płaskim ekranem, lodówki, zamrażarki, pralki, dokumentów, barometru, odtwarzacza DVD, komputera i drukarki atramentowej. Podniosła, że

zgodnie z art. 939 § 1 k.c. opisane wyżej wyposażenie weszło w skład majątku osobistego M. K., w ramach zapisu naddziałowego.

W piśmie z 13 września 2017 roku Wnioskodawczyni cofnęła wniosek w zakresie dotyczącym prawa do lokalu mieszkalnego z uwagi na sprzedaż lokalu i podział uzyskanej ceny odpowiednio do udziałów zainteresowanych.

Wnioskodawczyni zmodyfikowała swoje stanowisko w zakresie rozliczeń z Uczestnikami w ten sposób, że wniosła o zasądzenie od nich na swoją rzecz:

- kwoty 8000 złotych stanowiącej różnicę pomiędzy wartością lokalu z chwili otwarcia spadku a uzyskaną ceną za jego sprzedaż,

- kwoty 29 924,25 złotych z tytułu odszkodowania za korzystanie przez Uczestników z całego lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w Ł. przy ul. (...) w okresie od 2.02.2013 roku do 22.11.2015 roku.

W piśmie z 19 marca 2018 roku Wnioskodawczyni sprecyzowała, że wnosi o rozliczenie poniesionych opłat za mieszkanie i przy uwzględnieniu, że część opłat uregulowała I. K., wniosła o zasądzenie z tego tytułu na swoją rzecz:

- od I. K. kwoty 401,77 złotych,

- od M. S. (1) i M. S. (2) kwot po 200,86 złotych.

Wniosła również o rozliczenie nakładu z majątku osobistego M. K. na majątek wspólny małżonków K. w postaci pokrycia części wkładu budowlanego za lokal mieszkalny z książeczki mieszkaniowej M. K., na której zgromadzone środki stanowiły majątek osobisty spadkodawczyni. Wartość nakładu określiła na kwotę 13 332,60 złotych.

/wniosek k. 2-9, pisma przygotowawcze k. 205-206, 221-222, 250-251, 397-401/

Uczestnicy postępowania I. K., M. S. (1) i M. S. (2) co do zasady przyłączyli się do wniosku. Potwierdzili, że w skład majątku wspólnego A. K. i M. K. wchodziło spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w Ł. przy ul. (...). Zaprzeczyli, aby w skład w skład majątku wspólnego małżonków K. wchodziły ruchomości wymienione we wniosku. Podnieśli, że w mieszkaniu było stare, zniszczone umeblowanie, które niemal w całości przejęła Wnioskodawczyni. Pozostały natomiast oszczędności na lokatach, które powinny być przedmiotem podziału.

Uczestnik M. S. (2) wniósł o dokonanie podziału poprzez sprzedaż licytacyjną lokalu oraz przyznanie ruchomości na rzecz Wnioskodawczyni.

Uczestnicy nie uznali roszczenia Wnioskodawczyni o wynagrodzenie za korzystanie przez nich z lokalu mieszkalnego będącego przedmiotem działu, ani co do zasady, ani co do wysokości. Nie uznali również roszczenia o rozliczenie poniesionych przez Wnioskodawczynię opłat za mieszkanie, ani o rozliczenie nakładu z majątku osobistego M. K. na majątek wspólny małżonków K. w postaci pokrycia części wkładu budowlanego za lokal mieszkalny z książeczki mieszkaniowej M. K..

I. K. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od Wnioskodawczyni kwoty 5314,07 złotych z tytułu nakładu Uczestniczki na pokrycie kosztów utrzymania lokalu mieszkalnego będącego przedmiotem działu w okresie 19.02.2013 r. do 10.08.2015 r. Następnie zmieniała ww. żądanie w ten sposób, że wniosła o zasądzenie kwoty 5788,50 złotych.

/odpowiedzi na wniosek k. 55, 56, 70-76, pisma przygotowawcze k. 176-178, 224-225, 253-255, 384, 403-404/

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. K. i M. K. byli małżeństwem od 29 marca 1975 roku i pozostawali we wspólności majątkowej małżeńskiej.

/bezporne, kopia aktu małżeństwa k. 258/

W skład majątku wspólnego A. K. i M. K. wchodziło spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w Ł. przy ul. (...), pozostające w zasobach (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w Ł.. ***/bezporne, zaświadczenie (...) k. 15, 16/***

Przydział lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w Ł. przy ul. (...) na warunkach własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego został dokonany z dniem 3 lutego 1993 roku.

Wymagany wkład budowlany wynosił 199 282 000 starych złotych (po denominacji – 19 928,20 zł) i został pokryty w następujący sposób:

- kwota 7000 zł została przelana w dniu 13.07.1992 r. z (...) Spółdzielni Mieszkaniowej z tytułu dofinansowania do wkładu mieszkaniowego (pożyczka z (...)),
- kwota 5926,40 zł wpłacona 10.09.1992 r. jako wpłata własna,
- kwota 1639,71 zł przelana w dniu 11 stycznia 1993 roku z (...) tytułem likwidacji książeczki mieszkaniowej przysługującej M. K.,
- kwota 2850 zł wpłacona 11.01.1993 r. jako wpłata własna,
- kwota 12,09 zł wpłacona 12.01.1993 r. jako wpłata własna,
- kwota 2500 złotych wpłacona 1.02.1993 r. pochodząca z kredytu komercyjnego.

Na poczet wkładu budowlanego, wpłaconego w celu nabycia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, do Spółdzielni wpłynęły między innymi środki w kwocie 1639,71 złotych (po denominacji). Pochodziły one z likwidacji książeczki mieszkaniowej przysługującej M. K.. Wskazana książeczka mieszkaniowa została założona na nazwisko K. K. (2) w dniu 15 października 1976 r.

/pisma i zaświadczenia Młodzieżowej Spółdzielni Mieszkaniowej – k. 228, 271-271, 282, 287, 292, 302, 303, przydział lokalu k. 300, deklaracja przystąpienia k. 305, kopie wpłat k. 235-239/

W czasie trwania małżeństwa M. K. i A. K. nabyli do majątku wspólnego następujące ruchomości, istniejące w dacie ustania ich wspólności majątkowej:

- 1) szafa w zabudowie o wartości o złotych;
- 2) meblościanka o wartości o złotych;
- 3) fotel rozkładany o wartości o złotych;
- 4) ława o wartości o złotych,
- 5) fotel dzienny o wartości o złotych,
- 6) telewizor analogowy o wartości o złotych;
- 7) kanapa rogowa o wartości o złotych;
- 8) dwie meblościanki z małego pokoju o wartości o złotych każda;
- 9) ławostół o wartości o złotych;

- 10) komputer z klawiaturą o wartości o złotych;
- 11) szafki kuchenne o wartości o złotych;
- 12) kuchnia gazowa o wartości o złotych;
- 13) czajnik elektryczny o wartości 5 złotych,
- 14) lodówka o wartości 150 złotych;
- 15) żyrandol o wartości 10 złotych;

/zeznania świadków: A. S. k. 120-122 i 125 [znacznik czasowy 00:30:14-00:59:22], P. K. k. 122-123 i 125 [znacznik czasowy 00:59:22-01:14:32], M. P. k. 364-365 i 374 [znacznik czasowy 00:13:15-00:29:14],

zeznania uczestników: E. S. k. 366-369 i 374, [znacznik czasowy 00:41:42-01:55:19], zeznania I. K. k. 369-371 i 374 [znacznik czasowy 01:55:19-02:39:48], M. S. (1) k. 371-372 i 374 [znacznik czasowy 02:39:48-02:53:16], M. S. (2) k. 372 i 374 [znacznik czasowy 02:53:16-02:58:38]/

Mieszkanie małżonków K. było urządzone skromnie. Większość sprzętów była przestarzała. Nie posiadali pralki, oddawali pranie do sąsiadów albo do rodziny. Tuż przed śmiercią A. K. małżonkowie planowali przeprowadzić remont mieszkania, w związku z czym pozbyli się części starych mebli – stołu i krzeseł, jednego z foteli. Jeszcze wcześniej pozbyli się zepsutych sprzętów, takich jak pralka, zamrażarka, drukarka atramentowa.

Małżonkowie mieli w mieszkaniu barometr, szafkę na buty i odtwarzacz kaset video, ale nie wiadomo, co zrobili z tymi rzeczami.

Stara lodówka po śmierci M. K. została zabrana przez I. K. na działkę.

Na wniosek I. K. został zdemontowany gazomierz, po śmierci M. K. zapisany na nazwisko Uczestniczki. Uczestniczka próbowała się porozumieć z Wnioskodawczynią co do zmiany osoby, która będzie stroną umowy z gazownią, ale ostatecznie do tego nie doszło. Uczestniczka nie chciała dalej ponosić opłat za gaz, a poza tym podejrzewała, że gazomierz nie działa prawidłowo.

/zeznania świadków: A. S. k. 120-122 i 125 [znacznik czasowy 00:30:14-00:59:22], P. K. k. 122-123 i 125 [znacznik czasowy 00:59:22-01:14:32],

zeznania uczestników: E. S. k. 366-369 i 374, [znacznik czasowy 00:41:42-01:55:19], zeznania I. K. k. 369-371 i 374 [znacznik czasowy 01:55:19-02:39:48], M. S. (1) k. 371-372 i 374 [znacznik czasowy 02:39:48-02:53:16], M. S. (2) k. 372 i 374 [znacznik czasowy 02:53:16-02:58:38]/

A. K. chorował na cukrzycę i w związku z tym dochodziło u niego do gwałtownych obniżeń poziomu cukru we krwi. Podczas takiego obniżenia poziomu cukru doszło do wypadku: A. K. przewrócił się w mieszkaniu i potłukł telewizor z płaskim ekranem oraz witrynę.

/zeznania świadków: A. S. k. 120-122 i 125 [znacznik czasowy 00:30:14-00:59:22], P. K. k. 122-123 i 125 [znacznik czasowy 00:59:22-01:14:32],

zeznania uczestniczki I. K. k. 369-371 i 374 [znacznik czasowy 01:55:19-02:39:48]/

Małżonkowie posiadali wspólny rachunek oszczędnościowo – rozliczeniowy (...) w (...) Banku (...) SA w W. (nr (...)). W dacie ustania ich wspólności majątkowej (14.08.2012 r.) na tym rachunku znajdowały się środki pieniężne w kwocie 1 515,58 złotych.

/informacja (...) k. 108/

M. K. posiadała 3 lokaty w (...) Bank S.A., założone wyłącznie na jej nazwisko, na łączną kwotę 39 000 złotych:

- 9 000 złotych na rachunku nr (...),
- 20 000 złotych na rachunku nr (...),
- 10 000 złotych na rachunku nr (...).

M. K. miała też w (...) Bank S.A. rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy numer (...), na którym w dacie 14.08.2012 r. zgromadzone były środki pieniężne o wartości 8775,92 złotych. Dwie ze wskazanych lokat, założone na kwoty odpowiednio 9 000 zł ((...)) i 20 000 zł ((...)), jak i rachunek oszczędnościowy, zostały założone przed śmiercią A. K..

/informacje (...) Bank SA k. 106, 137-138, umowy k. 332-334, informacja k. 339/

Lokata na kwotę 10 000 złotych została założona po śmierci A. K., a środki na niej ulokowane pochodziły z majątku osobistego M. K..

/bezsporne, informacja (...) Bank SA k. 106, umowy k. 332-334, informacja k. 339/

Wszystkie lokaty zostały zlikwidowane w dniu 30 listopada 2015 roku przez E. S.. Wnioskodawczyni pobrała również środki z rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych. ***/bezsporne/***

A. K. zmarł 14 sierpnia 2012 roku, a spadek po nim na podstawie ustawy nabyli:

- żona M. K. w 1/2 części,
- siostra I. K. w 1/4 części,
- siostrzenica M. S. (1) w 1/8 części,
- siostrzeniec M. S. (2) w 1/8 części.

(bezsporne, odpis postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku k. 14)

W skład majątku spadkowego po A. K. wchodził udział 1/2 części w spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) w Ł.. Po jego śmierci uprawnionymi do lokalu byli: M. K. – w 3/4 częściach, I. K. – w 1/8 części, M. S. (1) i M. S. (2) – po 1/16 części każde z nich. ***/bezsporne/***

Po śmierci A. K. opisane wyżej mieszkanie zajmowała w całości M. K.. Uczestnicy postępowania nie sprzeciwiali się temu. Przeciwnie, relacje pomiędzy M. K. a Uczestnikami były bardzo dobre. Uczestnicy opiekowali się M. K., odwiedzali ją, pomagali w codziennych czynnościach, prali jej rzeczy, robili zakupy.

M. K. od lat nie utrzymywała kontaktów ze swoją siostrą E. S.. Jeszcze za życia A. K. kontakty pomiędzy siostrami ustały, każda z nich skupiła się na własnych sprawach i własnym życiu. E. S. odwiedziła siostrę ostatni raz około 2001 roku; nie odwiedzała jej po śmierci męża.

/zeznania świadków: A. S. k. 120-122 i 125 [znacznik czasowy 00:30:14-00:59:22], P. K. k. 122-123 i 125 [znacznik czasowy 00:59:22-01:14:32],

zeznania uczestników: E. S. k. 366-369 i 374, [znacznik czasowy 00:41:42-01:55:19], zeznania I. K. k. 369-371 i 374 [znacznik czasowy 01:55:19-02:39:48], M. S. (1) k. 371-372 i 374 [znacznik czasowy 02:39:48-02:53:16], M. S. (2) k. 372 i 374 [znacznik czasowy 02:53:16-02:58:38]/

Po śmierci A. K. opłaty za mieszkanie w całości były dokonywane z pieniędzy M. K.. Uiszczala ona zarówno opłaty, których wysokość była związana z sposobem korzystania z lokalu (zużycie ciepłej i zimnej wody, wywóz śmieci), jak i stałe opłaty od lokalu (opłaty eksploatacyjne, za ogrzewanie, fundusz remontowy, koszty rozliczeniowe, opłaty za użytkowanie terenu, sprzątanie klatek schodowych). W okresie od 14 sierpnia 2012 roku do 2 lutego 2013 roku M. K. poniosła opłaty eksploatacyjne:

1. za sierpień 2012 roku – 325,33 zł (w tym 265,67 zł opłat stałych),
2. za wrzesień 2012 roku – 313,33 zł (w tym 265,67 zł opłat stałych),
3. za październik 2012 roku – 313,33 zł (w tym 265,67 zł opłat stałych),
4. za listopad 2012 roku – 313,33 zł (w tym 265,67 zł opłat stałych),
5. za grudzień 2012 roku – 313,33 zł (w tym 265,67 zł opłat stałych),
6. za styczeń 2013 roku – 313,33 zł (w tym 265,67 zł opłat stałych),

łącznie 1891,98 złotych (w tym 1594,02 złotych opłat stałych).

/bezsporne, informacje Spółdzielni k. 229 – 234 i k. 418-429/

M. K. zmarła w dniu 2 lutego 2013 roku. Na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, wydanego w dniu 11 sierpnia 2015 roku spadek po niej nabyła w całości siostra E. S..

(bezsporne, odpis postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku k. 13)

Po śmierci obu małżonków K. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) przysługiwało E. S. w $\frac{3}{4}$ części, I. K. w $\frac{1}{8}$ części, M. S. (1) i M. S. (2) – obojgu w $\frac{1}{16}$ części. ***/bezsporne, zaświadczenie (...) k. 274/***

Po śmierci M. K. lokal mieszkalny nr (...), położony w Ł. przy ul. (...), pozostawał w posiadaniu Uczestników postępowania. Kluczami do lokalu dysponowała I. K..

Początkowo E. S. nie miała dostępu do lokalu. Podejmowała działania w celu ustalenia, kto jest w posiadaniu kluczy. Następnie zwracała się do Uczestników o wydanie kluczy do mieszkania.

Żaden z Uczestników nie zamieszkał w lokalu i nie wykorzystywał go do swoich potrzeb. Jednocześnie Uczestnicy nie chcieli udostępnić Wnioskodawczyni mieszkania, bo toczyło się postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku po M. K.. W postępowaniu spadkowym Uczestnicy powoływali się na sporządzenie przez spadkodawczynię testamentu i mieli nadzieję na korzystne dla nich rozstrzygnięcie, tzn. stwierdzenie, że spadek nabyli M. S. (1), M. S. (2) i P. K.. To było powodem odmowy udostępnienia lokalu E. S..

/protokół zdawczo-odbiorczy – k. 18; pisma pełnomocnika Wnioskodawczyni k. 17, 263, pismo Wnioskodawczyni k. 266

zeznania uczestników: E. S. k. 366-369 i 374, [znacznik czasowy 00:41:42-01:55:19], zeznania I. K. k. 369-371 i 374 [znacznik czasowy 01:55:19-02:39:48], M. S. (1) k. 371-372 i 374 [znacznik czasowy 02:39:48-02:53:16], M. S. (2) k. 372 i 374 [znacznik czasowy 02:53:16-02:58:38]/

E. S. uzyskała dostęp do lokalu z dniem 22 listopada 2015 roku. W momencie przekazania Wnioskodawczyni kluczy do lokalu, jego stan nie był najlepszy. Mieszkanie było zaniedbane, były w nim meble i pozostałe wyposażenie.; nie było jednak takich elementów wyposażenia jak pralka czy lodówka. W mieszkaniu nie było dokumentów, biżuterii. Pozostały niektóre ubrania po spadkodawcach.

/protokół zdawczo-odbiorczy z dokumentacją fotograficzną k. 18-24, fotografie z daty wydania lokalu k. 358-361,

zeznania świadków: E. L. k. 120 i 125 [znacznik czasowy 00:22:57-00:30:14], J. S. k. 143v i 145 [znacznik czasowy 00:05:03-00:13:44],

zeznania uczestników: E. S. k. 366-369 i 374, [znacznik czasowy 00:41:42-01:55:19], zeznania I. K. k. 369-371 i 374 [znacznik czasowy 01:55:19-02:39:48], M. S. (1) k. 371-372 i 374 [znacznik czasowy 02:39:48-02:53:16], M. S. (2) k. 372 i 374 [znacznik czasowy 02:53:16-02:58:38]/

Pismem z 7 grudnia 2015 roku pełnomocnik Wnioskodawczyni wezwała Uczestników do wskazania, gdzie znajdują się przedmioty stanowiące wyposażenie lokalu mieszkalnego, w szczególności stół i tapicerowane krzesła, telewizor, lodówka i zamrażarka, pralka, dokumenty, biżuteria (dwa złote pierścionki, obrączka, łańcuszek), barometr, zestaw srebrnych sztućców, odtwarzacz DVD, drukarka atramentowa, odzież zmarłej, a także do zapłaty kwoty po 1 000 zł miesięcznie z tytułu korzystania z lokalu ponad przysługujący im udział – łącznie 34 000 złotych.

/pismo k. 25-26, potwierdzenie nadania k. 28/

Pismem z 22 lutego 2016 roku pełnomocnik Wnioskodawczyni zwróciła się do Uczestników o wyrażenie zgody na wynajem lokalu osobie wyszukanej przez Wnioskodawczynię. Najemczyni miała opłacać jedynie koszty stałe, naliczane za lokal i opłaty za media, bez obowiązku uiszczania czynszu. Wnioskodawczyni swoją propozycję argumentowała złym stanem technicznym mieszkania.

Użyczając mieszkanie M. P., Wnioskodawczyni chciała jej pomóc. M. P. w tamtym czasie była w trudnej sytuacji życiowej i materialnej: rozstała się z mężem, pozostała sama z dzieckiem i potrzebowała mieszkania.

W dniu 2 marca 2016 roku Wnioskodawczyni i Uczestnicy zawarli umowę użyczenia lokalu z M. P..

/pismo k. 80-81, umowa użyczenia k. 98-99, protokół zdawczo – odbiorczy k. 318,

zeznania świadka M. P. k. 364-365 i 374 [znacznik czasowy 00:13:15-00:29:14],

zeznania Wnioskodawczyni E. S. k. 366-369 i 374, [znacznik czasowy 00:41:42-01:55:19]/

Kiedy M. P. przejęła przedmiotowy lokal mieszkalny, znajdował się on w złym stanie technicznym i wymagał remontu, płytki spadały ze ścian, nie było części oświetlenia. Konieczne prace naprawcze wykonała M. P.. Wymieniła sedes, blaty i szafki kuchenne, kuchenkę gazową, oświetlenie sufitowe w kuchni, salonie i sypialni oraz żaluzje w łazience i kuchni. Pomalowała ściany w całym mieszkaniu, pomalowania kaloryfery, usunęła stare tapety i wymieniła glazurę w kuchni, położyła wykładzinę w salonie. Usunęła także, za zgodą E. S., stare meble.

/protokół zdawczo – odbiorczy k. 318, zeznania świadka M. P. k. 364-365 i 374 [znacznik czasowy 00:13:15-00:29:14]/

Opłaty za lokal mieszkalny od marca 2013 roku do sierpnia 2015 roku ponosiła I. K., która następnie rozliczała się z M. S. (1) i M. S. (2). Wpłat dokonywał mąż I., A. S. ze swojego rachunku bankowego:

- 19.02.2013 r. – 325,33 zł,

- 11.03.2013 r. – 313,33 zł,

- 10.04.2013 r. – 196,90 zł

- 9.05.2013 r. – 322,99 zł,

- 10.06.2013 r. – 313,33 zł,
- 9.07.2013 r. - 313,33 zł,
- 10.01.2013 r. – 322,99 zł;
- 12.11.2013 r. - 322,99 zł;
- 10.12.2013 r. – 341,69 zł,
- 13.01.2014 r. – 322,29 zł
- 10.04.2014 r. – 650,29 zł,
- 12.05.2014 r. – 314,29 zł ,
- 11.08.2014 r. – 148,41 zł,
- 10.09.2014 r. – 272 zł,
- 10.10.2014 r. – 322,29 zł
- 10.11.2014 r. – 221,71 zł
- 10.12.2014 r. – 272 zł
- 12.01.2015 r. – 322,29 zł
- 10.02.2015 r. – 272 zł
- 9.03.2015 r. – 272 zł
- 10.04.2015 r. – 272 zł
- 10.06.2015 r. – 130,86 zł
- 24.07.2015 r. – 260,06 zł
- 10.08.2015 r. – 260,06 zł

/zaświadczenie (...) SA k. 82, potwierdzenia przelewów k. 83-96, informacje Spółdzielni k. 229 – 234 i k. 418-429/

Od września 2015 roku opłaty te uiszczala E. S.. Od 1 września 2015 roku do 2 lutego 2016 roku Wnioskodawczyni uiszcila następujace naleznosci tytułem opłat eksploatacyjnych za lokal:

1. za okres wrzesień – listopad 2015 roku – 1000 zł;
2. za grudzień 2015 roku – 286,99 zł;
3. za styczeń 2016 roku – 286,99 zł;
4. za luty 2016 roku – 286,99 zł;

łącznie 1721,94 zł.

/informacja o wysokości opłat k. 29, potwierdzenia przelewów k. 30-33 i te same k. 114-117, informacje Spółdzielni k. 229 – 234 i k. 418-429/

Od marca 2016 roku opłaty za mieszkanie uiszczala M. P., z którą Wnioskodawczyni i Uczestnicy zawarli umowę użyczenia lokalu. ***/bezsporne/***

Możliwa i realna do uzyskania rynkowa wartość czynszu z tytułu wynajmu umeblowanego lokalu mieszkalnego numer (...), położonego w Ł., przy ul. (...), w okresie od 2 lutego 2013 r. do 22 listopada 2015 r. wynosiłyby:

- przy 100% efektywności najmu - 39 899 złotych,
- przy 90% efektywności najmu – 35 909 zł

plus opłaty na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej.

W przypadku lokalu nieumeblowanego, możliwa do uzyskania stawka za wynajem ulega obniżeniu o 50%.

Przez lokal umeblowany należy rozumieć mieszkanie posiadające wszystkie sprzęty umożliwiające wprowadzenie się do niego bez czynienia wydatków na jego wyposażenie, tj. wszystkie konieczne meble, jak i podstawowe sprzęty kuchenne. Przez lokal nieumeblowany rozumie się natomiast lokal nie posiadający wszystkich mebli, jednakże posiadający podstawowy i konieczny do zamieszkania sprzęt, taki jak lodówka czy kuchenka.

/opinia biegłego J. K. k. 152-165, opinie uzupełniające: pisemna k. 184-199, ustna k. 319v i 321 [znacznik czasowy 00:02:51-00:29:38]/

W dniu 22 sierpnia 2017 roku E. S., I. K., M. S. (1) i M. S. (2) zawarli z M. P. umowę sprzedaży opisanego wyżej prawa do lokalu mieszkalnego za cenę 170 000 złotych (Rep. A 4549/2017). Cena została zapłacona przez kupującą częściowo gotówką (35 000 zł), a częściowo z kredytu (135 000 zł). Wnioskodawczyni otrzymała od kupującej 136 250 zł, uczestniczka I. K. – 16 875 zł, a uczestnicy M. S. (1) i M. S. (2) – po 8437,50 zł.

/bezsporne, kopia umowy sprzedaży k. 207-215/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie całokształtu materiału dowodowego zebranego w sprawie. W zakresie ustalenia składników, wchodzących w skład majątku wspólnego małżonków A. i M. K., Sąd oparł się w szczególności na informacjach banków, w których małżonkowie posiadali zgromadzone środki finansowe, a także zeznaniach świadków oraz uczestników. Ze względu na rozbieżności stanowisk Wnioskodawczyni i Uczestników w zakresie ustalenia dokładnego wyposażenia lokalu mieszkalnego nr (...) oraz innych ruchomości, stanowiących własność zmarłych małżonków, Sąd oparł się w szczególności na zeznaniach świadków, którzy jako niebędący uczestnikami niniejszej sprawy przedstawili najbardziej obiektywny i w konsekwencji najbliższy rzeczywistości ogląd stanu faktycznego. Z tego też powodu Sąd nie dał wiary w znacznej części zeznaniom Wnioskodawczyni w zakresie znajdowania się w lokalu biżuterii, pralki czy telewizora z płaskim ekranem. Z zeznań pozostałych świadków, jak i Uczestników, jednoznacznie wynika, że nie wszystkie wskazywane przez Wnioskodawczynię rzeczy rzeczywiście znajdowały się w przedmiotowym mieszkaniu. Sąd wziął pod uwagę, że Wnioskodawczyni od dawna nie miała kontaktu ze spadkodawcami, wobec czego nie miała aktualnych informacji na temat wyposażenia mieszkania i innych znajdujących się w nim składników majątkowych. Zdecydowanie bardziej aktualne informacje posiadali w tym zakresie Uczestnicy, którzy jeszcze przed śmiercią M. K. często pojawiali się w domu, pomagając jej (a także jej mężowi za jego życia) w obowiązkach domowych.

W zakresie wysokości opłat eksploatacyjnych związanych z użytkowaniem lokalu nr (...), Sąd oparł się w całości na rozliczeniach przedstawionych w złożonej do akt dokumentacji spółdzielni mieszkaniowej. Okoliczności, kto i kiedy uiszczal w danym okresie należności za lokal, pozostawały między stronami bezsporne.

W toku postępowania Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu czynszów na okoliczność ustalenia możliwego do uzyskania czynszu wynajmu przedmiotowego lokalu za okres od lutego 2013 roku do listopada 2015 roku. Opinia została zakwestionowana, wobec czego Sąd dopuścił dowody z opinii uzupełniających. Sąd nie kwestionuje wyliczeń dokonanych przez biegłego, zauważa jednak, że biegły dokonał wyliczeń w oparciu o stan mieszkania z 2017 roku, uznany za bardzo dobry, podczas gdy z pozostałego materiału dowodowego wynika, że w analizowanym okresie mieszkanie było niewyremontowane, nieumeblowane oraz nienadające się do wynajęcia bez poczynienia dodatkowych kosztów i przeprowadzenia szeroko zakrojonych prac remontowych. W świetle takich ustaleń Sąd przywiązał mniejszą wagę do wniosków zawartych przez biegłego w opinii z uwagi na oparciu jej na nieadekwatnym do rzeczywistości stanie lokalu.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie Wnioskodawczyni wniosła o dokonanie podziału majątku wspólnego po M. K. i A. K., dokonanie działu spadku po spadkodawcach oraz dokonanie rozliczeń w związku z korzystaniem przez Uczestników z lokalu mieszkalnego ponad ich udział kosztem Wnioskodawczyni oraz poczynionymi przez Wnioskodawczynię nakładami na przedmiotowy lokal.

W pierwszej kolejności rozważeniu podlegał wniosek o dokonanie podziału majątku wspólnego małżonków K..

Przepis art. 35 kro ustanawia zasadę, zgodnie z którą w czasie trwania wspólności ustawowej żaden z małżonków nie może żądać podziału majątku wspólnego, nie może rozporządzać ani zobowiązywać się do rozporządzania udziałem, który w razie ustania wspólności przypadnie mu w majątku wspólnym lub w poszczególnych przedmiotach należących do tego majątku.

Z chwilą ustania wspólności ustawowej pomiędzy małżonkami do majątku, który był nią objęty, jak również do podziału tego majątku, stosuje się odpowiednio przepisy o wspólności majątku spadkowego i o dziale spadku (art. 46 kro), powstaje wówczas możliwość żądania podziału majątku wspólnego. Do postępowania o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami stosuje się odpowiednio przepisy o dziale spadku (art. 567 § 3 k.p.c.). Zatem podział majątku wspólnego może nastąpić bądź na mocy umowy pomiędzy zainteresowanymi, bądź na mocy orzeczenia sądu na żądanie któregośkolwiek z byłych małżonków (art. 46 kro w zw. z art. 1037 § 1 k.c.). Natomiast stosownie do przepisu art. 684 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. w postępowaniu o podział majątku wspólnego sąd z urzędu ustala skład i wartość majątku podlegającego podziałowi. Majątek wspólny małżonków stanowią przedmioty majątkowe nabyte w czasie trwania wspólności ustawowej przez oboje małżonków lub przez jednego z nich. Podział majątku wspólnego obejmuje przedmioty majątkowe, które były składnikami tego majątku w chwili ustania wspólności ustawowej i które istnieją w chwili dokonywania podziału majątku wspólnego. Nie uwzględnia się przedmiotów, które były objęte wspólnością, ale zostały zbyte lub zużyte w sposób odpowiadający prawu.

Przenosząc powyższe rozważania natury ogólnej na grunt rozpoznawanej sprawy odnotować należy, że wspólność ustawowa, jaka istniała pomiędzy M. K. a A. K. ustała z dniem śmierci A. K., tj. 14 sierpnia 2012 roku.

Bezspornie w skład majątku wspólnego M. i A. małżonków K. wchodziło spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w Ł. przy ul. (...). W toku niniejszego postępowania doszło do sprzedaży prawa do wyżej opisanego lokalu. Jego zbycie nastąpiło poprzez zawarcie umowy przez wszystkich uprawnionych do tego prawa z osobą trzecią. Uczestnicy dokonali również rozliczeń z tytułu sprzedaży mieszkania. Tym samym doszło do umownego częściowego działu w odniesieniu do tego składnika. Podkreślenia wymaga, że zgodnie z art. 1037 § 1 k.c., dział następuje przede wszystkim w drodze umowy, a rozstrzygnięcie sądu jest aktualne tylko, jeżeli umowny dział nie jest możliwy. Wszczęcie postępowania o podział majątku wspólnego i działu spadku nie pozbawia zainteresowanych możliwości zawarcia stosownej umowy. Zawarcie takiej umowy czyni zbędnym rozstrzygnięcie sądu. W realiach niniejszej sprawy zainteresowani dokonali podziału w odniesieniu do mieszkania poza sądem. Dlatego Sąd tego

składnika nie uwzględnił rozstrzygając sprawę. Był to składnik majątku wspólnego małżonków K. i wchodził w skład spadków po nich, ale przed wydaniem postanowienia sądu został zbyty w sposób odpowiadający prawu.

W ramach dodatkowych rozliczeń, dokonywanych jedynie na wniosek zainteresowanych, Wnioskodawczyni wniosła o zasądzenie na jej rzecz kwoty 8000 zł tytułem zwrotu różnicy wywołanej wzrostem wartości lokalu, która nie jest należna Uczestnikom z uwagi na niepoczynienie przez nich żadnych wydatków wiążących się ze wzrostem wartości lokalu. Sąd oddalił wskazany wniosek, w całości podzielając stanowisko zaprezentowane przez pełnomocnika Uczestników w piśmie z 29 grudnia 2017 roku (k. 224). Wzrost wartości lokalu nie był uzależniony bowiem od nakładów poczynionych przez żadną ze stron – w tym Wnioskodawczynię. Ponadto wnioskodawczyni ze wskazanej różnicy otrzymała już 6000 zł, stosownie do, a nawet powyżej, przypadającego jej udziału w prawie własności zbytej nieruchomości.

Jedną z głównych kwestii spornych między stronami pozostawało dokładne ustalenie, jakie ruchomości stanowiły elementy majątku wspólnego małżonków K.. Poza sporem pozostawało, iż taki charakter mają: szafa w przedpokoju (I-1), meblóścianka z dużego pokoju(I-2), fotel rozkładany (I-3), ława, (I-4) fotel (I-5), telewizor analogowy (I-6), kanapa rogowa (I-7), ławostół (I-8), komputer (I-9), szafki kuchenne (I-11), kuchenka gazowa (I-12), czajnik (I-13), żyrandol (I-15). Środki te, zgodnie z intencją obu stron, Sąd przyznał na rzecz wnioskodawczyni. Ze względu na ich zły stan techniczny i starość wszystkie wartości wszystkich powyższych sprzętów, za wyjątkiem czajnika (5 zł) i żyrandola (10 zł) została oceniona na 0 zł, zgodnie ze zgodnym stanowiskiem stron. Sąd przyznał na własność I. K. prawo własności stanowiącej element majątku wspólnego lodówki, o finalnie niespornej wartości 150 zł. Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, lodówka ta stanowiła wyposażenie lokalu, jednakże została zabrana przez I. K..

Sąd nie uwzględnił stanowiska E. S. zgodnie, z którym w skład majątku wspólnego spadkodawców wchodziły jeszcze inne ruchomości, takie jak drukarka atramentowa, stół i 6 krzeseł, telewizor z płaskim ekranem, zamrażarka, odtwarzacz DVD, pralka, barometr. Zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwala na ustalenie, że takie składniki wchodziły w skład majątku wspólnego małżonków K.. Jednak Wnioskodawczyni nie udało się udowodnić, że przedmioty te istniały w dacie ustania ich wspólności majątkowej. Część z nich – drukarka, telewizor – rzeczywiście stanowiły kiedyś własność spadkodawców, ale zostały one usunięte z mieszkania, gdy się zepsuły. Były i takie, co do których Wnioskodawczyni nie udowodniła ich istnienia, a Uczestnicy zaprzeczyli, że wchodziły one w skład majątku wspólnego. Były wreszcie i takie, które niewątpliwie istniały do pewnego czasu, ale nie ma przekonujących dowodów, że istniały w dacie ustania wspólności ustawowej małżonków K. i nie wiadomo, co się z nimi stało (np. barometr, szafka na buty). Ustalenia w tym zakresie Sąd oparł głównie na zeznaniach Uczestników, bo – jak już zostało wskazane - Wnioskodawczyni od 2001 roku nie utrzymywała kontaktu z małżonkami K. i nie miała zatem wiedzy o aktualnym wyposażeniu zajmowanego przez nich lokalu.

Wartość ruchomości, które podlegały podziałowi w ramach niniejszego postępowania, Sąd ustalił w oparciu o zgodne stanowiska zainteresowanych, wyrażone w pismach przygotowawczych, a ostatecznie sprecyzowanych na rozprawie w dniu 12 czerwca 2019 roku (k. 407-408 i 410).

W skład majątku wspólnego małżonków K. wchodziły także zgromadzone środki pieniężne na ich wspólnych koncie oszczędnościowym w (...) SA (1515,58 zł), a także środki zdeponowane na założonych przez spadkodawczynię - w czasie trwania małżeńskiej wspólności majątkowej - lokatach w (...) Bank SA – 20 000 zł i 9 000 zł) i koncie indywidualnym w (...) Bank SA (8775,92 zł). Istnienie tych środków pieniężnych i ich wysokość wynika z informacji udzielonych przez banki. Ostatecznie okolicznością bezsporną pomiędzy zainteresowanymi była przynależność powyższych oszczędności do majątku wspólnego małżonków K.. Ostatecznie bezsporne było, że na lokacie założonej przez M. K. po śmierci jej męża znajdowały się środki pochodzące z jej majątku osobistego (protokół rozprawy k. 407 [znacznik czasowy 00:04:52]).

Prawa i obowiązki wchodzące w skład spadku przechodzą w drodze dziedziczenia na jedną lub więcej osób. Jeżeli do spadku dochodzi więcej niż jedna osoba, pomiędzy współspadkobiercami powstaje wspólność praw i obowiązków

spadkowych, która istnieje do chwili dokonania działu spadku (art. 1035 k.c.) i która może być zniesiona jedynie w myśl art. 1035 k.c. i następnych oraz art. 680 k.p.c. i następnych. Zgodnie z art. 684 k.p.c., skład i wartość spadku ulegającego podziałowi ustala sąd. Ustalenia, co wchodzi w skład masy spadkowej podlegającej podziałowi Sąd dokonuje na podstawie twierdzeń i dowodów zaofiarowanych przez strony postępowania. Dopuszczalne jest oparcie się w zakresie składu i wartości majątku podlegającego działowi na zgodnych oświadczeniach uczestników, jeżeli nie budzą one wątpliwości co do zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 29 listopada 2001 r., V CKN 482/00, LEX nr 52640).

Mając powyższe przepisy na uwadze, Sąd oddalił wnioski o dokonanie działu spadku po M. K.. Jediną spadkobierczynią M. K. jest E. S., która nabyła po niej spadek w całości. Wobec powyższego zbędne jest dokonywanie działu spadku po spadkodawczyni.

Na gruncie niniejszej sprawy bezsporny pozostawał fakt, że po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej małżonków K. udział A. K. w tymże majątku wynosił 1/2 udziału. W skład spadku po A. K. wchodzi zatem 1/2 udziału w wyżej wymienionych ruchomościach stanowiących wyposażenie lokalu mieszkalnego nr (...), 1/2 udziału w środkach majątkowych zdeponowanych na wspólnym koncie małżonków oraz kontach i lokatach założonych przez M. K. w czasie trwania małżeństwa.

Sposób działu, określony w pkt. III postanowienia uwzględnia aktualny (na datę orzekania) stan posiadania poszczególnych składników majątkowych. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że zgromadzone na rachunkach i lokatach pieniądze przejęła w całości Wnioskodawczyni bez rozliczenia się z uczestnikami. Ona również zadysponowała większością ruchomości pozostałych w spadkowym mieszkaniu (za jej zgodą zostały one wyrzucone przez M. P.). Bezspornie zaś lodówkę przejęła I. K. i nastąpiło to bez zgody Wnioskodawczyni.

Dokonując działu spadku po A. K., Sąd nie zastosował przepisu art. 939 § 1 k.c., tzn. nie uwzględnił stanowiska Wnioskodawczyni co do nabycia przez M. K. własności ruchomości stanowiących wyposażenie mieszkania w ramach zapisu naddziałowego. Wskazany przepis stanowi, że Małżonek dziedziczący z ustawy w zbiegu z innymi spadkobiercami, wyjąwszy zstępnych spadkodawcy, którzy mieszkali z nim razem w chwili jego śmierci, może żądać ze spadku ponad swój udział spadkowy przedmiotów urządzenia domowego, z których za życia spadkodawcy korzystał wspólnie z nim lub wyłącznie sam. Do roszczeń małżonka z tego tytułu stosuje się odpowiednio przepisy o zapisie zwykłym. Zgodnie zatem z przytoczonym przepisem, nie następuje nabycie przez małżonka ex lege nabycie własności urządzeń domowych ponad przysługujący mu udział w spadku. Omawiany przepis ustanawia roszczenie przysługujące małżonkowi zmarłego o przeniesienie własności przedmiotów urządzenia domowego. Przepis ten ma łączyć, w płaszczyźnie prawnej, następstwa śmierci współmałżonka. Cel ten realizuje poprzez przyznanie małżonkowi – oprócz przypadającego mu już udziału spadkowego – uprawnienia do przedmiotów urządzenia domowego (zazwyczaj rzeczy ruchomych), z którego może skorzystać bez oczekiwania na dział spadku. W ocenie Sądu prawo to pełni szczególną funkcję dla małżonka w celu zaspokojenia jego potrzeb. Skorzystanie z niego zależy od woli uprawnionego i – jako ściśle związane z osobą uprawnionego - nie może być realizowane przez jego spadkobierców.

W wyniku tak przeprowadzonego podziału majątku wspólnego małżonków M. i A. K. i działu spadku po A. K., Wnioskodawczyni otrzymała na wyłączną własność składniki majątkowe wskazane w punktach I-1 do I – 13 oraz I – 15 do I – 19 o łącznej wartości 39 306,50 złotych, a I. K. – lodówkę o wartości 150 zł.

Zgodnie z wysokością udziału w majątku (o łącznej wartości 39456,50 zł) I. K. powinna przy działu spadku (stanowiącym połowę wartości majątku, tj. 19 728,25 zł) otrzymać część o wartości 4932,06 zł, natomiast M. S. (1) i M. S. (2) – po 2466,03 zł. Z uwagi, że I. K. otrzymała na własność lodówkę o wartości 150 zł, należna jej kwota tytułem spłaty powinna być obniżona do 4782,06 zł. Jednak na ostatecznie ustalone kwoty spłat i dopłat wpływ ma rozstrzygnięcie o roszczeniach dodatkowych, zgłoszonych przez zainteresowanych w niniejszym postępowaniu.

Już w pierwszym piśmie w sprawie Wnioskodawczynie wniosła o rozliczenie nakładów poniesionych na lokal. W piśmie z 21 marca 2018 roku sprecyzowała swoje stanowisko, wnosząc o zasądzenie na jej rzecz z tego tytułu od I. K. kwotę 401,77 zł, natomiast od M. S. (1) i M. S. (2) – po 200,86 zł.

Zgodnie z art. 207 k.c. pożytki i inne przychody z rzeczy wspólnej przypadają współwłaścicielom w stosunku do wielkości udziałów. W takim samym stosunku współwłaściciele ponoszą wydatki i ciężary związane z rzeczą wspólną. Przepis ten konstytuuje zasadę, iż współwłaściciele obowiązani są do ponoszenia także wydatków związanych z rzeczą odpowiednio do wielkości przypadających im udziałów. Współwłaścicielowi, który samodzielnie ponosi wydatki na rzecz, przysługuje roszczenie o zwrot nakładów poniesionych ponad swój udział.

W okresie od 14 sierpnia 2012 roku do 2 lutego 2013 roku całość opłat związanych z lokalem ponosiła M. K.. Już jednak w tym okresie, tj. po śmierci A. K., współwłaścicielami lokalu byli także I. K. (w 1/8 części) oraz M. S. (1) i M. S. (2) (w 1/16 części każdy z nich). Już wtedy winni byli oni partycypować w uiszczaniu opłat za lokal, czego jednak nie czynili. Łączna wysokość opłat za wskazany okres wyniosła 1891,98 zł. Z uwagi jednak, że w owym czasie z lokalu korzystała wyłącznie M. K., Sąd pominął przy ustalaniu kwoty nakładów podlegających zwrotowi całokształt opłat uzależnionych od sposobu korzystania z lokalu. Nie budzi wątpliwości, że skoro M. K. jako jedyna korzystała z mieszkania, to wskazane w rozliczeniu użycie wody czy energii wygenerowane zostało jedynie jej działaniem i wydatki poczynione z tego tytułu nie podlegają zwrotowi. Rozliczeniu podlegają natomiast opłaty stałe, których obowiązek uiszczenia oraz dokładna wysokość jest niezależna od sposobu korzystania z lokalu, a jedynie z samego faktu jego istnienia i zapewnienia prawidłowego funkcjonowania. Sąd ustalił, że z tytułu stałych opłat eksploatacyjnych spadkodawczynie wydatkowała w analizowanym okresie 1594,02 zł. Zgodnie zatem z przypadającymi uczestnikom udziałami w prawie własności lokalu, I. K. powinna partycypować we wskazanych opłatach w wymiarze 199,25 zł, natomiast M. S. (1) i M. S. (2) – w wymiarze po 99,62 zł. W okresie od 1 września 2015 roku do 1 lutego 2016 roku całokształt opłat ponosiła E. S.. Wydatkowała ona z tego tytułu łącznie 1860,97 zł. Zgodnie z przypadającymi uczestnikom udziałami w prawie własności lokalu, I. K. powinna partycypować opłatach w tymże okresie w wymiarze 232,62 zł, natomiast M. S. (1) i M. S. (2) – w wymiarze po 116,31 zł. Zatem tytułem zwrotu nakładów poniesionych na korzystanie z lokalu I. K. powinna zwrócić na rzecz Wnioskodawczynie 431,87 zł, a M. S. (1) i M. S. (2) – po 215,93 zł. Roszczenie wnioskodawczynie o zwrot od I. K. kwoty 401,77 zł, a od M. S. (1) i M. S. (2) po 200,86 zł było niższe od ww kwot i podlegało uwzględnieniu w całości.

Sąd oddalił wniosek o zasądzenie od E. S. na rzecz I. K. zwrotu kosztów nakładów poniesionych na lokal za okres od lutego 2013 roku do sierpnia 2015 roku w postaci wniesionych do spółdzielni opłat za lokal. Nie ulega wątpliwości, że w owym czasie całość opłat za lokal uiszczala I. K., rozliczając się następnie z M. S. (1) i M. S. (2), natomiast Wnioskodawczynie nie partycypowała w kosztach utrzymania mieszkania. W świetle zgromadzonego materiału dowodowego Sąd uznał jednak obciążanie wnioskodawczynie obowiązkiem zwrotu nakładów za niezgodne z zasadami współżycia społecznego.

Jak stanowi art. 5 k.c., nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony. Udzielenie ochrony prawnej na podstawie art. 5 k.c., z uwagi na jego wyjątkowy charakter musi być uzasadnione istnieniem okoliczności rażących i nieakceptowanych w świetle powszechnie uznawanych w społeczeństwie wartości (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 24 października 2013 roku, I ACa 539/13). Artykuł ten stanowi w praktyce środek obrony podmiotu przez mogącą ją dotknąć niesprawiedliwością wynikającą korzystania przez inny podmiot z przysługującego mu prawa. Zasady współżycia społecznego w rozumieniu art. 5 k.c. są pojęciem pozostającym w nierozłącznym związku z całokształtem okoliczności danej sprawy i w takim całościowym ujęciu wyznaczają podstawy, granice i kierunki jej rozstrzygnięcia w wyjątkowych sytuacjach, które przepis ten ma na względzie. Dlatego dla zastosowania art. 5 k.c. konieczna jest ocena całokształtu szczególnych okoliczności danego wypadku w ścisłym powiązaniu nadużycia prawa z konkretnym stanem faktycznym.

Nie ulega wątpliwości, że I. K. przysługuje roszczenie o zwrot nakładów poniesionych na lokal we wskazanym okresie. Jak jednak wynika z ustalonego przez Sąd stanu faktycznego, Uczestnicy świadomie i aktywnie odmawiali Wnioskodawczyni dostępu do lokalu. Przez cały okres od lutego 2013 roku do listopada 2015 roku nie mogła ona dostać się do mieszkania, które pozostawało w wyłącznym władaniu Uczestników. Sąd uznał zatem za niezasadne i niesprawiedliwe, by Wnioskodawczyni zmuszona była do zwrotu nakładów za okres, w którym nie miała żadnego dostępu do lokalu i w konsekwencji nie mogła realizować swoich związanych z nim uprawnień. Wnioskodawczyni, mimo bycia współwłaścicielką lokalu, została pozbawiona przez uczestników możliwości realizowania swojego prawa.

Oddalenie roszczenia I. K. o rozliczenie uiszczonych przez Uczestniczkę opłat za lokal jest ściśle powiązane z rozstrzygnięciem o roszczeniu Wnioskodawczyni o zasądzenie na jej rzecz od uczestników wynagrodzenia za korzystanie z lokalu mieszkalnego nr (...), położonego przy ul (...) w Ł. za okres od lutego 2013 roku do listopada 2015 roku. W tym okresie lokal pozostawał w wyłącznym posiadaniu Uczestników, którzy ani z niego nie korzystali, ani nie udostępniali Wnioskodawczyni. Odmawiając współdziałania z Wnioskodawczynią, Uczestnicy doprowadzili do sytuacji, gdy mieszkanie stało puste, a zainteresowani nie uzyskiwali z niego żadnych korzyści. Potencjalnie istniała możliwość wynajęcia mieszkania i w ten sposób uzyskania choćby funduszy na pokrycie kosztów jego utrzymania. Nie godząc się na współdziałanie ze spadkobierczynią ustawową M. K. do czasu rozstrzygnięcia sporu o nabyciu spadku po niej, Uczestnicy doprowadzili do konieczności wyłożenia kosztów jego utrzymania z ich majątków osobistych. Z przyczyn, o których była mowa powyżej, byłoby niesprawiedliwe, gdyby Wnioskodawczyni musiała partycypować w kosztach utrzymania lokalu w okresie, w którym nie miała możliwości dysponowania nim.

Jednocześnie roszczenie Wnioskodawczyni o zasądzenie od Uczestników wynagrodzenia za korzystanie z lokalu Sąd uznał za bezzasadne. Zarówno Wnioskodawczyni, jak i Uczestnicy ostatecznie okazali się osobami uprawnionym do ww prawa do lokalu, do korzystania z niego i czerpania z tego tytułu pożytków. Korzystanie z lokalu przez Uczestników nie było więc bezprawne. Natomiast zebrane w sprawie dowody, w ocenie Sądu, nie dają podstawy do stwierdzenia, że gdyby lokal został udostępniony Wnioskodawczyni we wcześniejszym (przed 22.11.2015 r.) okresie, to przyniósłby realny dochód. Nie zostało też udowodnione, by z tytułu posiadania ww lokalu Uczestnicy uzyskali realny dochód z mieszkania. Obecnie (na datę orzekania w sprawie) dywagacje co do możliwości wynajęcia mieszkania w okresie od otwarcia spadku po M. K. do listopada 2015 roku mogą mieć jedynie charakter spekulacji, nie popartych żadnymi faktami. Faktem jest jednak to, że przez kilka miesięcy po przekazaniu Wnioskodawczyni kluczy mieszkanie nadal stało puste. Natomiast od marca 2016 roku zostało użyczone nieodpłatnie M. P.. Z pisma pełnomocnika Wnioskodawczyni, kierowanego do Uczestników, wynika jednoznacznie, że Wnioskodawczyni w tamtym okresie czasu uważała, że nie da się wynająć mieszkania z uwagi na jego zły stan techniczny. Dopiero w trakcie postępowania sądowego, znając wnioski biegłego J. K., E. S. prezentowała stanowisko zgodnie z którym stan mieszkania był dobry i nadawało się ono do wynajęcia na korzystnych warunkach dla wynajmujących. Jest to jednak stanowisko prezentowane na użytek niniejszej sprawy, wyraźnie odmienne od prezentowanego w czasie, kiedy zainteresowani podejmowali decyzję o sposobie wykorzystania mieszkania. Dlatego argumentacja Wnioskodawczyni nie przekonała Sądu. Nieprzekonująca jest argumentacja biegłego co do atrakcyjności lokalu jako przedmiotu najmu.

Biegły swoje wnioski oparł na oględzinach lokalu mieszkalnego już po jego remoncie. Po śmierci M. K. mieszkanie było w złym stanie technicznym, brakowało w nim podstawowych sprzętów i mebli, jak chociażby pralki. Lokal potrzebował remontu, wymiany mebli i urządzeń, odmalowania ścian, położenia na nowo glazury kuchennej. Takie prace dokonała jednak dopiero M. P., gdy objęła lokal w posiadanie w 2016 roku. W ocenie Sądu zatem mało prawdopodobne jest, że we wskazanym okresie Wnioskodawczyni udałoby się znaleźć najemcę, który nie tylko zgodziłby się wynająć zapuszczone i wymagające remontu mieszkanie, a w szczególności byłby gotowy zapłacić czynsz odpowiadający czynszowi, jak wskazał biegły, w pełni urządzonego mieszkania w dowolnym miejscu w Ł.. Sąd oddalił zatem wniosek wnioskodawczyni w tym zakresie w całości.

Oddaleniu podlegał także wniosek E. S. o rozliczenie nakładu z majątku osobistego M. K. na majątek wspólny M. K. i A. K. w postaci wydatkowania środków na pokrycie części wymaganego wkładu budowlanego, związanego ze spółdzielczym własnościowym prawem do lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w Ł. przy ul (...). Roszczenie

to nie zostało udowodnione. Zebrane w sprawie dowody pozwalają na ustalenie, że M. K. posiadała książeczkę mieszkaniową, a środki z tej książeczki zostały przeznaczone na pokrycie części wkładu budowlanego, związanego ze spółdzielczym własnościowym prawem do lokalu w w. mieszkalnego. To jednak nie jest wystarczające do uwzględnienia roszczenia o rozliczenie nakładu z majątku osobistego M. K. na majątek wspólny M. K. i A. K.. Przede wszystkim nie ma żadnych wiarygodnych dowodów, że środki z tej książeczki zostały darowane spadkodawczyni przez siostrę (Wnioskodawczynię). Oprócz zeznań Wnioskodawczyni, innych dowodów na tę okoliczność nie ma. Tymczasem jak wynika z zeznań Uczestników, a nawet samej Wnioskodawczyni, relacje sióstr nie były najlepsze, ani najbliższe, ani najczęstsze. W tych okolicznościach twierdzenie E. S. o darowiźnie dla siostry jawi się jako całkowicie niewiarygodne, obliczone jedynie na uzyskanie korzystniejszego rozstrzygnięcia w zakresie rozliczeń z Uczestnikami. Co więcej, nawet przy uwzględnieniu okoliczności, że książeczka została w jakimś momencie darowana spadkodawczyni, to nie jest uprawnione przyjęcie, że wszystkie środki uzyskane z jej realizacji stanowiły majątek osobisty spadkodawczyni. Rozliczenie takiego nakładu powinno być poprzedzone ustaleniem, jaka była wysokość środków zgromadzonych na książeczce mieszkaniowej na datę zawarcia małżeństwa przez małżonków i czy w trakcie trwania ich wspólności były dokonywane jakieś wpłaty na książeczkę. Następnie należałoby odnieść tę wartość do wysokości wypłaty uwzględniając, że zarówno odsetki od zgromadzonych oszczędności naliczone w trakcie trwania wspólności ustawowej uczestników, jak i ewentualna premia gwarancyjna weszły do majątku wspólnego (art. 31 § 2 pkt 2 kro). W niniejszej sprawie takimi danymi Sąd nie dysponował. Nie ma więc materiału dowodowego, w oparciu o który Sąd mógłby poczynić szczegółowe ustalenia co do źródeł, z których zgromadzono oszczędności na książeczce mieszkaniowej, a następnie ocenić zasadność roszczenia Wnioskodawczyni. Jako nieudowodnione podlegało ono oddaleniu w całości.

Podsumowując: należna I. K. od Wnioskodawczyni spłata wynosi 4530,26 zł (4782,06 zł spłaty – 251,80 zł zwrotu nakładów), a M. S. (1) i M. S. (2) – po 2265,17 zł (2466,03 zł spłaty – 200,86 zł zwrotu nakładów). Sąd zasądził spłaty oznaczając, stosownie do art. 46 kro w zw. z art. 1035 k.c. w zw. z art. 212 § 3 k.c. terminy w jakim mają nastąpić, z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminom ich płatności. Spłaty, do których zobowiązana jest Wnioskodawczyni nie są wysokie, a E. S. przejęła całe oszczędności małżonków K.. Dlatego Sąd oznaczył krótkie terminy spłat.

Przepis art. 212 § 3 k.c. pozwala korygować obciążenie uczestnika zobowiązanego do spłat oraz realną ich wysokość przy pomocy odsetek, które mogą mieć charakter odsetek kapitałowych (na wypadek odroczenia terminu uiszczenia spłaty lub rozłożenia jej na raty) lub przy pomocy odsetek ustawowych, co do których roszczenie powstanie w przyszłości - w razie opóźnienia zobowiązanego w spełnieniu świadczenia pieniężnego. Spłaty należne Uczestnikom zostały zasądzone przy uwzględnieniu aktualnie występujących cen, dlatego zasądzenie odsetek ustawowych na wypadek opóźnienia w zapłacie poszczególnych rat, Sąd uznał za wystarczające.

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania stanowił art. 520 § 1 k.p.c., zgodnie z którym uczestnicy ponoszą koszty związane ze swoim udziałem w sprawie. Uczestnicy byli w równym stopniu z Wnioskodawczynią zainteresowani rozstrzygnięciem sprawy. Każdy z nich był w równym stopniu legitymowany do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania, a rozstrzygnięcie wywoływało pozytywne skutki prawne, w postaci uregulowania stanu prawnego majątku pozostającego w ich współwłasności. Dlatego Sąd obciążył każdego z uczestników postępowania kosztami jego prowadzenia w równym stopniu. Z uwagi na to, że Wnioskodawczyni zapłaciła opłatę od wniosku wszczynającego postępowanie w wysokości 3000 zł, Sąd zasądził na jej rzecz od każdego z pozostałych uczestników po 750 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Stosownie do przepisu art. 83 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, jeżeli przepisy przewidują obowiązek działania i dokonywania czynności połączonej z wydatkami z urzędu, sąd zarządzi dokonanie tej czynności, a kwotę potrzebną na ich pokrycie wyklada tymczasowo Skarb Państwa. W orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie sąd orzeka o poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatkach, stosując przepisy art. 113 tej ustawy, który pozwala m.in. na obciążenie kosztami strony, której czynność spowodowała ich powstanie. Z tego powodu Sąd obciążył w częściach równych (po 1/4) Wnioskodawczynię i Uczestników obowiązkiem zwrotu na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi tymczasowo poniesionych wydatków na wynagrodzenie

biegłych. Całkowity koszt wynagrodzenia biegłego wyniósł 1401,32 zł. Dlatego Sąd obciążył każdego z uczestników postępowania obowiązkiem zwrotu na rzecz Skarbu Państwa kwoty po 350,33 zł.

ZARZĄDZENIE

1. doręczyć odpis postanowienia z 30.10.2019 r. z uzasadnieniem pełnomocnikowi wnioskodawczyni informując, że ze względu na przedłużenie terminu do sporządzenia uzasadnienia, termin do wniesienia apelacji wynosi 3 tygodnie od doręczenia odpisu postanowienia z uzasadnieniem (art. 369 § 1¹ k.p.c.),
2. wezwać pełnomocnika uczestników do uzupełnienia braku formalnego wniosku o sporządzenie uzasadnienia postanowienia z 30.10.2019 r. poprzez oznaczenie jego zakresu, tj. czy uzasadnienie ma dotyczyć jego całości czy części, w szczególności poszczególnych rozstrzygnięć – w terminie tygodnia pod rygorem odrzucenia wniosku;
3. odnotować, że projekt uzasadnienia sporządziła asystent A. T., który został zaakceptowany.